N°. 232. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 30 September.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten September.

Volgens de ministeriele bladen heeft het gouvernement sints gisteren geene nadere berigten uit Madrid ontvangen.

Van de Spaansche grenzen deelt het *Journal de Paris* het volgende mede:

„Zekere *Romagosa*, wiens oogmerk was in Katalonien het volk in opstand te brengen, is te Celma, terwijl hij eene som van 300,000 franken bij zich had, gearresteerd.

„Te Pancorbo heeft er een zeer ernstig gevecht plaats gehad, waarin *Aretio* het leven heeft verloren.

„De insurgenten uit Alava zijn door den generaal *Manso* overvallen. Vijf officieren en een aantal manschappen zijn gesneuveld of gevangen genomen. Deze laatste ontmoeting is des te belangrijker, wijl de opstandelingen zich veel goeds hadden beloofd van eene diversie, die de generaal *Villareal* in Kastilien maken zoude."

Voorts schrijft men uit Bayonne van den 20sten dezer, dat Elisondo door drie bataillons insurgenten zoodanig is ingesloten, dat de bezetting geheel buiten gemeenschap met het leger van den generaal *Rodil* is. *Zumala Carreguy* zoude zich den 18den dezer met vier andere bataillons naar de vallei van Erro begeven hebben, om de kolonne van den generaal *Lingres* tegen te trekken. De generaal *Rodil* bevond zich den 16den met 6000 man te Vittoria, doch is den volgenden dag, na zijne troepen van kleederen te hebben voorzien, naar de vallei van Borunda op weg gegaan.

Eene bende insurgenten uit Biscaye heeft zich den 12den dezer naar de bergen van Asturus begeven, om ook in deze provincie den opstand voort te planten.

Te Bilbao maakt de cholera nog immer groote verwoestingen, een gedeelte der bezetting heeft, zegt men, de wijk naar de schepen genomen.

— De verkiezingen die dezer dagen op onderscheidene plaatsen ter aanvulling van de kamer van afgevaardigden hebben plaats gehad, zijn voor het meerendeel in den geest van het gouvernement uitgevallen. Intusschen werd te Rochefort de heer *Andry de Puyraveau* benoemd, die het ministerie zich waarschijnlijk reeds gevleid had van de aanstaande zitting te zien uitgesloten.

— Bij eene koninklijke ordonnantie van den 22sten dezer, is er eene commissie benoemd, belast met de redactie van een wetboek over de landelijke eigendommen (*Code rural*).

— De minister van buitenlandsche zaken is voor eenige dagen naar Belgie vertrokken.

— Eerstdaags zullen uit de haven van Brest onderscheidene vaartuigen uitloopen, die in last hebben op de roofschepen te kruissen, waardoor de Atlantische Oceaan onveilig wordt gemaakt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten September.

HH. KK. HH. de prins en prinses *van Oranje* bevinden zich op dit oogenblik op Zr. Ms. lustslot *het Loo*, alwaar gisteren, in de hofkapel, door het geheele koninklijke gezin het Heilige Avondmaal aan gebruikt worden, tot hetwelk thans ook is toegelaten de tweede zoon des prinsen *van Oranje*, die in den afgeloopene week zijne geloofsbelijdenis op gemeld lustslot heeft afgelegd.

— De *Staats-Courant* van heden behelst een besluit van Z. M. van 15 dezer, waarbij vastgesteld worden de reglementen voor de loodsen en bakenmeesters op de rivieren de Lek en de Waal, van Lobith tot aan Krimpen en Gorinchem, en voor die belast met de dienst tusschen Gorinchem, Dordrecht en Rotterdam, mitsgaders Krimpen en Rotterdam.

— Ten gevolge van Zijner Majesteit besluit van den 25sten julij jl., waarbij aan de officieren en manschappen der mobiele schutterijen, voor zooveel de omstandigheden zulks hebben toegelaten, een onbepaald verlof is verleend, zal op den 1sten October aanstaande door de kommandanten der bataillons mobiele schutterijen eene monstering worden gehouden over de officieren en manschappen, die zich, overeenkomstig art. 4 van voormeld besluit, ten het verrigten van dienst bij de staven onder de wapenen bevinden en in het genot van hunne soldijen zijn verbleven.

In het onderhoud van de kleeding en de wapening van de met onbepaald verlof zijnde onder-officieren en manschappen van de bataillons mobiele dienstdoende schutterij, die, ingevolge art. 12 van voormeld besluit, tot het verrigten van garnizoensdienst kunnen worden geroepen, en daarvoor de gewone schadeloosstelling genieten, zal niet voor 's Rijks-rekening worden voorzien, en het daaromtrent op dezelfde wijze door de belanghebbenden moeten worden gehandeld als door de overige leden van de dienstdoende schutterij, die tot het verrigten van gelijke dienst kunnen worden geroepen, doch niet tot de mobiele schutterij behooren.

— Naar men verneemt zal Zr. Ms. linieschip *Waterloo*, kommandant *van Dalen*, liggende in het Nieuwe Diep, met den 1sten October buiten dienst gesteld en opgelegd worden.

— Volgens berigt van den Helder van 27 September, zijn dien dag in Texel binnen gekomen, de Nederlandsche oorlogschepen *de Zeeuw*, kapt.-ter-zee *J. C. Rijk*, en *de Snelheid*, kapt.-luit. *Ferguson*, beide van Portsmouth, alsmede de oorlogsbrik *de Vliegende Visch*, kapt.-luit. *Tunning*, van Vlissingen.

— In den nacht van zaturdag op zondag, is Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik*, benevens de kapt. ter zee *Ariens*, van den Helder komende en naar het Loo reizende, door Amsterdam gepasseerd.

— Naar men verzekert, zullen tot de voorstelling in den franschen schouwburg, die, te 's Gravenhage ter gelegenheid van het in de maand October aldaar te houden groote muzijkfeest, zal worden gegeven, uitsluitend de leden van de maatschappij der toonkunst en de deelnemenden aan het feest worden toegelaten. Ook zal er in den schouwburg een groot bal te dier gelegenheid worden gegeven.

— Gisteren heeft te 's Hage, bij gelegenheid van het feest der gedurige aanbidding, Zijne Hoogeerwaardigheid de baron *van Wykerslooth*, heer *van Schalkwijk* en bisschop van *Curium*, in de kerk op het Binnenhof, eene plegtige Mis gevierd, onder den toevloed eener overgroote menigte en bijgestaan door een zeer aanzienlijk getal geestelijken. Uitstekend was de muzijk, door een groot aantal der bekwaamste zangers, zangeressen en muzikanten uitgevoerd.

— Uit Luxemburg schrijft men van den 24sten, dat slechts een paar dagen te voren, terwijl een onder-officier van het 30ste regiment van linie patronen uitdeelde, in het magazijn van Pfaffenthal, brand ontstaan is die erge gevolgen had kunnen hebben. Naar het zeggen had deze onder-officier het slot van een geweer beproefd en was daardoor een vonk op een vat kruid gevallen, hetwelk in de lucht vloog en het gebouw in brand zette. De vlam vond veel voedsel en was verschrikkelijk, doch snel ook de hulp vooral van de pionniers, onder bevel van den kapitein der genie *Rocholl*, en werd men dan ook den brand gelukkig meester. Verscheidene soldaten en burgers zijn, schoon niet gevaarlijk, gekwetst geworden.

— Laatstleden zaturdag is op ongeveer anderhalve mijl van den Engelschen wal, op de hoogte van Scarborough en later in de nabijheid van Filey, gezien een walvisch, die de lengte had van tusschen de twintig en dertig voet, en herhaaldelijk kolommen water opblies. Men maakte jagt op dit zeemonster, doch, zijne vijanden bemerkende, dook het naar de diepte en hield zich verder verborgen.

De feestvieringen te Brussel, ter gelegenheid der Septemberdagen, zijn den laatsten dag besloten geworden met eene groote wapenschouwing van de troepen te Brussel en in de omstreken zich bevindende. Dezelve stonden geschaard, van af de Place Royal door de geheele Rue Royale, tot een eind ver buiten de schaerbeeksche poort, en bestonden: uit de kweekelingen der militaire school, in 't nieuw gekleed, uit het 1ste regiment jagers, het 10de van linie, een bataillon van het 9de, eene batterij veld- en eene rijdende artillerie, 2 eskadrons lansiers, 4 eskadrons guiden en 2 eskadrons kurassiers. Na den afloop der wapenschouwing en nadat de troepen voor het paleis gedefileerd hadden, vormde het 10de regiment zich in quarré, waarbinnen vervolgens de gekwetsten van September uit handen van vorst *Leopold* het ijzeren kruis ontvingen. Dit laatste heeft men ook dien eigen dag aan de leden van het voormalig provisioneel gouvernement toegezonden.

— Volgens berigten uit Gent heerscht de cholera aldaar tegenwoordig in vrij sterke mate. Onder anderen is aan dezelve bezweken het voormalig lid van het congres en laatstelijk raadsheer bij het hof van appel te Gent, *van Snick*.

— In het *Journal d'Anvers* leest men het volgende: „De verliezen te Parijs sedert de maand Julij door de houders in Spaansche fondsen geleden, brengt men, bij schatting, op 200 millioenen franken. Te Londen zou het verlies bedragen 120 millioenen; te Berlijn, 50 millioenen; te Frankfort, 70 millioenen; te Antwerpen, 30 millioenen; te Brussel, 15 millioenen; te Amsterdam, 25 millioenen; te Weenen, 10 millioenen. Het geheele verlies over geheel Europa beloopt meer dan 500 millioenen franken."

— Zaturdag waren te Antwerpen genoteerd: Belg. 98½; Nap. 88; Sp. perpet. 5 pCt. 37, 37¾, 37; 3 pCt. 25.

In de Londensche bladen tot den 27sten September leest men eene kennisgeving van de zijde van lord *Palmerston*, inhoudende, dat de Britsche gezant te Madrid de vertoogen der houders van Cortes-bons over hunne belangen, aan den Spaanschen minister van buitenlandsche zaken heeft overhandigd.

— De rustelooze volksleider *O'Connell* heeft, onder dagteekening van den 20sten September, een' nieuwen brief aan het volk van Ierland geschreven, hoofdzakelijk inhoudende, dat hij slechts zeer voorwaardelijk de partij der ministers blijft trekken; dat lord *Brougham* hem zeer mishaagt, en dat het denkbeeld der intrekking van de Unie tusschen Ierland en Groot-Brittannie minder dan ooit uit het oog moet worden verloren. Tevens schrijft hij daarbij eene algemeene volkstelling in Ierland voor, vooral ook om uit te maken, hoe de verhouding van het aantal Protestanten en Katholijken op dat eiland staat; roepende hij daarvoor de medewerking der R. Kath. Geestelijkheid in.

— Het parlement is den 25sten geprorogeerd, tot den 23sten october.

— Den 26 stonden, te Londen: de 3 pCt. gecons. 90½; Nederl. 51¾; Spanje 53⅝; Portugal 81¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten September.

Bij het afzenden der laatste berigten uit Madrid, die van den 18den zijn gedagteekend, duurde de discussie over het finantieel ontwerp in de kamer van afgevaardigden nog voort, zonder dat men zoo het schijnt den uitslag met eenigen grond konde voorspellen.

De zitting van den 17den was oneindig minder belangrijk dan die van den vorigen dag. De minister van oorlog, *Zarco del Valle*, heeft haar geopend met eene verdediging van het leger en van het departement, waarvan hij het hoofd is, tegen de beschuldiging, dat men tot demping van den opstand geen voldoende veerkracht ontwikkelde. Het leger, zoo als het thans is zamengesteld, was te zwak, zeide hij, om binnen een zoo korten tijd, de insurgenten, die in den geest der bevolking en in de gesteldheid van het land hunne grootste ondersteuning vonden, tot onderwerping te dwingen, en het ontbrak het gouvernement aan de middelen hetzij om nieuwe troepen aan te werven, hetzij om met de organisatie der nationale garde met dien spoed voort te gaan, welke noodig zoude zijn, om aan deze de bewaking der tot nu toe rustige provincien over te laten, en alle beschikbare troepen naar het tooneel van den oorlog te zenden. De handen van het bestuur waren dus gebonden, en zouden zulks blijven, tot de cortes goedvonden hetzelve van de onmisbare fondsen te voorzien.

Vervolgens tot het onderwerp van discussie terug keerende, is het ontwerp van de meerderheid der commissie, door den heer *Antonio Gonzales*, nogmaals uitvoerig verdedigd, daarentegen door den minister van finantien andermaal bestreden, het laatste wel hoofdzakelijk op grond, dat het zeer ongeraden was de zich het Fransch gouvernement in een zoo belangrijk oogenblik ongenegen te maken. Te vergeefs zeide hij houdt men vol, dat het Fransch bestuur de goede verstandhouding en betrekkingen van bondgenootschap niet zal afbreken, om zich de belangen der houders van Spaansche schuldbrieven aan te trekken. Het is integendeel waar, dat men reeds nadrukkelijk tegen het ontwerp van het ministerie, waarbij de buitenlandsche schuld slechts op de helft zoude worden verminderd, heeft geprotesteerd, en dat men dus beslissender maatregelen te wachten heeft, wanneer het voorstel der commissie, dat met eene geheele vernietiging gelijk staat, wordt aangenomen.

Volgens eene bijzondere correspondentie van den 18den, zoude eene commissie van de kamer der proceres, welke belast is met het voorloopig onderzoek van voorstellen die met het finantieel ontwerp, dat door de afgevaardigden wordt bediscussieerd, in onmiddellijk verband staan, zich stellig tegen de geheele vernietiging der schuld, sedert 1823 gesloten, zoo als die door de commissie is voorgesteld, hebben verklaard.

Voorts schrijft men dat deze belangrijke kwestie voor 't oogenblik zoo geheel de openbare aandacht vestigde, dat men alle andere belangen, zelfs de geruchten eener op handen zijnde verandering in het bestuur, ter zijde had gesteld. Dit laatste zoude alleen dan plaats hebben, wanneer de uitslag der discussie het ministerie tegen viel, en wel des te eerder, omdat er buitengewone veerkracht zoude noodig zijn, om de rust te bewaren. Zelfs in de hoofdstad heerschte er eene gevaarlijke gisting, en de berigten uit de provincien, vooral uit Arragon en Oud-Kastilien, waren verre van gunstig.

— Van de Spaansche grenzen meldt het ministerieel avondblad, dat de Koningin Regentes, bij een decreet van den 17den, de kust van Biscaije in staat van blokkade heeft verklaard.

» *Zumala Carreguy* houdt zich tusschen Lumbez en Aoyz op. *Lorenzo* is den 21sten te Zubiri aangekomen. *Rodil* was den 19den te Inurzum, doch begaf zich naar Euguy, waar men meende dat don *Carlos* zich bevond. Tot nu toe hebben de insurgenten geenen aanval op Elisondo gewaagd."

De *Gazette de France* vermeent te kunnen verzekeren, dat de poging om in Oud-Castilien door te dringen, den generaal *Villa Real*, niet gelijk men gisteren voorgaf, is mislukt. Eene bende van 1000 Alavezen, die de voorhoede vormden, is in de nabijheid van Pancorbo door de troepen der Koningin overvallen, en heeft een aanmerkelijk verlies geleden. De hoofdmagt daarentegen is ongehinderd voortgerukt, en was op het punt zich met *Merino* te vereenigen.

Nog meldt men van de grenzen, dat de generaal *Llander*, die in Katalonien het bevel voert, dringend doch te vergeefs, op eenen onderstand van 8000 man heeft aangedrongen. De opstand wordt in deze provincie door de aanhangers van don *Carlos* voortgeplant, en de nationale garde weigert dienst te doen. Ook elders moeten zich eenige benden hebben vertoond.

— Uit de haven van Toulon schrijft men, dat men daar ijverig bezig is de schepen, tot het zoogenaamd eskader van de Levant behoorende, van levensmiddelen te voorzien, en meent men dat dezelve den 1sten naar zee zullen gaan.

— Het vertrek van het Koninklijk gezin naar Fontainebleau is op den 1sten october bepaald; men geeft hoog op van de feesten die aldaar zullen plaats hebben.

— Het gastmaal te Rouaan aan den heer *Laffite* gegeven, is in de beste orde afgeloopen.

— Heden (26 *September*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 104,95; 3 pCt. 76,40; Nap. renten 93,90; Sp. perpet. 5 pCt. 36¾; 3 pCt. 25⅝; Cortes 42½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten September.

Men heeft berigten uit Koningsbergen, waarin gemeld wordt, dat H. M. de Keizerin van Rusland, vergezeld door Hoogstderzelver oudste Dochter, de grootvorstin *Maria*, en door Z. K. H. prins *Willem*, zoon des Konings, den 23sten in genoemde stad verwacht werd, en dat H. M. van daar, zonder oponthoud, de reis naar Berlijn zal voortzetten, alwaar hoogstdezelve den 26sten dezer zal aankomen.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft den staats- en justitieminister, *von Kamptz*, tot grootkruis van de Oostenrijksche *Leopolds*-orde, den minister van buitenlandsche zaken, *Ancillon*, tot grootkruis van de Hongaarsche *St. Stefaans*-orde, en den geheimraad, graaf *v. Alvensleben* tot kommandeur van laatstgemelde orde benoemd.

— Uit Weenen wordt geschreven, dat de keizer van Oostenrijk 10,000 fl., de keizerin 3000 fl., de kroonprins 2000 fl. en de aartshertog *Anton* 1000 fl. konvm, ten behoeve van de door den brand der Weener-Neustadt ongelukkig gewordenen hebben bijgedragen.

— De vijf personen, die in den nacht van den 22sten April, den bekenden Dr. *Wirth*, toen deze naar de gevangenis van Kaiserslautern werd overgebragt, poogden in vrijheid te stellen, zijn op den 18den dezer te Tweebrugge, bij verstek ter dood veroordeeld.

— In den nacht van den 14den op den 15den passeerde dom *Miguel* te Lucca, zich van Rome naar Genua begevende.

— De *Augsburgsche Zeitung* deelt berigten uit Napoli van den 15den mede, waaruit blijkt dat de opstand, waarvan men reeds voor eenige dagen te Triest had vernomen, in Arkadie en Messenie is uitgebroken; dat dezelve een' aanvang heeft genomen in Karitene, de geboorteplaats van *Kolokotroni*; dat aan het hoofd der oproerlingen staan de neven van *Plaputas* en *Kolokotroni*, waarvan de neef van *Plaputas* den titel van generaal en chef heeft aangenomen; dat in Arkadie de rust weder min of meer hersteld is, daar de bevolking geweigerd heeft, deel aan den opstand te nemen, doch dat in Messenie allerlei gewelddadigheden werden gepleegd en de overheidspersonen gevangen zijn genomen; dat de opstandelingen het in vrijheid stellen der staatsgevangenen, en hetgeen in hunnen mond vreemd luidt, eene grondwet vorderen, als beweerende, dat de in de Londensche protocollen toegezegde vrijheden niet in werking zijn gekomen, dat de Grieksche regering slechts over een gering getal troepen kan beschikken en zich genoodzaakt heeft gezien, een aantal Palikaren onder den jongen *Grivas*, en getrouw gebleven Mainoten met eenige gendarmes tegen de opstandelingen te zenden; dat de onlangs uit Rusland teruggekeerde Grieksche kolonel *Kalergis* benevens drie andere, tot de partij van *Kolotroni* behoorende, officieren in hechtenis zijn genomen.

Uit Napels schrijft men voorts van den 10den dezer:

» Met een stoomvaartuig, dat den 29 Augustus Patras verliet en den volgenden dag te Malta aankwam, heeft men omstandige berigten ontvangen over den jongsten opstand in Arkadie en Messenie, die eensdeels aan de woelingen der zoogenaamde Russische partij, anderdeels aan de drukkende wijze van heffing der belastingen en aan de maatregelen van het gouvernement, ten aanzien van de heerschende kerk, wordt toegeschreven. Intusschen deelde deze beweging in het lot van alle vorige; de aanvoerders, meestal verwanten van *Kolokotroni* en *Kaliopulos*, zijn, na eenen langdurigen en bloedigen strijd, overwonnen en geketend naar Napoli gevoerd, waar insgelijks vele personen zijn in hechtenis genomen. De rust scheen bij het afzenden dezer berigten geheel hersteld, doch de bezwaren die het bestuur ontmoet, worden van dag tot dag grooter."

— Een bijzonder berigt uit Konstantinopel van den 4den September vermeldt, dat de Porte bevel had gegeven, de Turksche vloot te ontwapenen. De sultan was zelfs zoo verre van het voornemen, om eene vijandige houding tegen *Mehemed*-ali aan te nemen, teruggekomen, dat men van de benoeming van eenen afgevaardigden sprak, die in last zoude hebben, den onderkoning te Alexandrien de tevredenheid van den sultan te betuigen, dat aan den opstand in Syrie een einde was gemaakt, en tevens den wensch te kennen te geven, dat men voortaan alle aanleiding tot dergelijke voorvallen zorgvuldig zoude vermijden. Men meende, dat het de vreemde gezanten was gelukt de Porte te overtuigen, dat het veel meer hare staatkunde was, *Mehemed*-ali zich-zelven te doen verzwakken, dan in eene vijandelijke houding tegen hem op te treden, die zoo ligtelijk bezwaren met eenige der Europesche mogendheden kon doen ontstaan."

— Te Weenen waren den 18den genoteerd: 5 pCt. Metalliek 99⅞; 4 pCt. 89½ Bankactien 1248½.

SPANJE.

Men leert dagelijks meer en meer het heilzame kennen der vruchten, welke het Liberalismus zoo ongevergd aanbiedt; duur worden zij betaald door hen, die zich aan dezelve vergapen; en wee de ongelukkigen, die nog niet in tijds de middelen te baat nemen, om de wrange gevolgen hunner onvoorzigtigheid te keer te gaan. Als men den gang der bewegingspartij, welke thans in Spanje aan het roer zit, gadeslaat, wie zal dan niet, met angst en schrik vervuld, die ontzaggelijke vaart aanschouwen, welke door haren spoed, waarmede zij dreigt alles met zich te voeren, eene angstige verwachting bij vriend en vijand doet ontstaan. Hier tracht de leerling den leermeester op zijde te streven; wij hopen, dat zulks nooit geschieden moge, ter eere en in het belang der menschheid. Zij die tot hiertoe juichtoonen hadden aangeheven, over het schoone schouwspel van eene voor de Vrijheid ontwakende Natie, zien met schroom de eerste handelingen der ontwaakte aan, en durven naauwelijks het wagen, om met een half afgewend gelaat de volgende te begluren, angstig, dat meer en meer dreigende onheilen hun feestlied in jammerklagten zullen doen veranderen. Zóó ziet Frankrijk, die voedster der milde beginselen, in het ontwakende en verjongde Spanje, de schrikkelijke vorderingen aan, welke er in een kort tijdsbestek, als dat van het ministerie ZEA, tot op heden, onder den minister MARTINEZ DE LA ROSA, zijn gedaan; en vreest met alle regt voor treurige gevolgen. Het *Journal des Débats* (15 September) zelve heeft haren angst niet kunnen bedwingen, en heeft, altijd getrouw aan het beginsel, om eerst het kwaad te stichten, en dan de gevolgen van zich af te schuiven, hare bekommering over den geduriglijk meer onrustbarenden toestand van Spanje niet langer kunnen verheelen. Nadat zij erkend heeft dat de tegenwoordige gang der zaken met de leuze, » de revolutie moet voltooid worden," het volk, de kamers, het leger en het bestuur met zich medesleept, vraagt zij: » Wie zal zich onderwinden, die omwenteling te stuiten? Wie wil de hervorming beletten om zich in te dringen en » zich te vestigen in alle takken van bestuur, 't welk dreigde in » te storten? Voorzeker niemand, en wij, voorwaar, minder dan » eenig ander." Het dagblad laakt vervolgens als hoogst gevaarlijk, bij den plaats hebbenden opstand van verscheidene gewesten, de behandeling van afgetrokkene theorien, met den uitroep: » Het » komt er wel op de regten van den mensch aan! Aleer wijsgeeren te maken, trachte men eerst burgers te hebben; en vooral » vang niet aan, met diegenen te vermijden, welke de vaderlands» liefde u gegeven heeft, en die de regeringloosheid u zoude ont» rukken." Na daarop den val der Constitutie van 1820 te hebben toegeschreven aan overijling in de behandeling der staatkundige aangelegenheden, eindigt de dagbladschrijver met de aanmerking: » Deze is de gang niet, welke wij der Spaansche vrijheid toewen» schen." Men moet het bekennen, met het *Journal des Débats*, dat de tegenwoordige gang der zaken in Spanje onrust baart, en dat er de vrijheid verkeerd wordt begrepen. Doch hoe bevreemdend is die taal in den mond der revolutionairen! Zelven aanstokers en bevorderaars van den tegenwoordigen staat bij hunne naburen, deinzen zij terug voor de verantwoordelijkheid hunner leeringen en daden, wanneer het gevaar, 't welk zij zelven hebben doen ontstaan, toeneemt naar de mate der brandstoffen. Doch de vraag paste niet: wie zal de revolutie stuiten? men had behooren te vragen: op wie komt de verantwoordelijkheid? En zoude dan het antwoord niet moeten zijn: op hen, die aan Spanje die heilloze geschenken hebben aangebragt. Welk eene dwaasheid! Omdat er enkele woelzieke, zoogenaamde verlichte en vrijheidlievende mannen in Spanje zijn, daarom is de Natie verlicht! Omdat die verlichters en vrijheidminnaars weten af te breken, daarom wordt de Natie gezegd, verkeerdelijk onrijp geoordeeld te zijn voor de vrijheid! Omdat die afbrekers niet ophouden alles te vernietigen, wordt de mate hunner verstandelijke verlichting en vrijheidsmin berekend naar de uitgestrektheid en roekeloosheid van hunnen arbeid; maar men vraagt niet, wat is daarvoor in de plaats gesteld? Geef aan een kind eene ontstokene kaars, waarvan hij noch het gebruik, noch het nut weet te berekenen; eer gij omziet, zal hij zich-zelven hebben schade toegebragt, en daarna anderen in het ongeluk storten. Frankrijk heeft dit zoo hoog geroemd weldadig licht leeren kennen, ten koste van bloed en tranen; en het heeft als weldaad het verderf overgebragt op zijne naburen, opdat ook die mogten deelen in gelijksoortige verlichting, en roemen in de weldaad eener vrijheid, die vlugt als men haar najaagt; die zij hebben verbannen, terwijl men haar ter eere altaren oprigtte.

Wie zal den gang der revolutie stuiten? Wij antwoorden het reeds, Frankrijk het minst; doch wanneer en waar zal die gang ten laatste ophouden? Dit weten wij niet; dit is nog in den schoot der zwangere toekomst verborgen. Maar is dat volk niet rampzalig, 't welk een nationaal bankroet tot aanbevelingsbrief heeft voor hare onkreukbaarheid, voor hare regtschapenheid! Is dat volk niet rampzalig, 't welk hare gewaande vrijheid koopt, ten koste van de verkrachting van alle verkregene regten? Is dat volk niet rampzalig, 't welk de vrijheid van geweten koopt met het bloed en de beroving van de bedienaren der Godsdienst, welke het belijdt; als het onregt de plaats van het regt bekleedt; als de aristocratie de dwingelandij der meer gegoeden heeft gesteld in de plaats van het eenhoofdig gezag; als gewetenloosheid en miskenning van bezworene regten de plaats heeft ingenomen van godsvrucht en goede trouw; en de zedewet verdrongen wordt door spitsvindige redeneringen, zal dan een zoodanig volk vrij, eerlijk en godsdienstig kunnen genoemd worden? Dan wat baten dergelijke aangelegenheden van minderen rang; het is toch alleen te doen om den constitutionelen regeringsvorm; daarin ligt het behoud der Natie; waar die aanwezig is, daar volgt het overige van zelf. Het is waar, dat wij het heil, dat in dien vorm gelegen is, niet wel begrijpen, doch zulks schaadt niet; gelukkig is hij, die bij de uitkomst juichen mag, en die met de magtspreuk: » *dat het volk, 't welk voor de staatkundige vrijheid ontwaakt, eerst de stormen moet doorstaan, waarmede het zijne overwinning betaalt, om er later het genot van te hebben;*" zich te vreden stellen kan, en zich verblijdt, dat, bij de algeheele wanorde en vernietiging, hij en wat zijnes is behouden is gebleven! Spanje, het ongelukkige Spanje, zal duur de aangebragte vrijheid betalen, waar het nog niet rijp was voor dezelve; tenzij men als rijpheid wille aannemen, de nooit ontbrekende geneigdheid, om zonder oordeel, zonder overleg, zonder berekening, zich aan te schaffen, wat zich aanbiedt; en voor zich te erlangen, wat men niet weet te waardeeren. Men brengt geen volk tot volkomene vatbaarheid voor de regte waardering van staatkundige vrijheid, dan na alvorens hetzelve langzaam te hebben opgekweekt en voorbereid. De constitutionele vorm is in Spanje eene exotigene plant, welke, zal zij wortelen en later bloeijen en vrucht geven, in wel bereidde aarde moet worden gesteld, en zorgvuldige kweeking vereischt; stelt men haar, zoo als nu geschiedt, bloot aan een voor haar ongewoon luchtgestel, en een gewonen grond, dan zal de plant geen wortel schieten, en verdorren, en een rukwind neemt haar weg. En dan zullen arbeid en kosten om niet geweest zijn, omdat de gevorderde voorzorgen, om de plant inheemsch te maken, veronachtzaamd zijn! Beklagenswaardig is het volk, met wiens welvaart, geluk, en zedelijkheid roekeloos gespeeld wordt, om vreemde theorien na te jagen, en dat met bloed en tranen en ondergang van zedelijkheid en welvaart de gedane proefneming betaalt!

B.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Afbladering van den Wijnstok. De bladeren van den wijnstok leveren een uitmuntend voedsel voor het vee op, bijzonder voor de woldragende dieren, en kunnen door hunne opwekkende eigenschappen, tegen ziekten, uit waterigheid ontstaande, behoeden. In sommige streken van Frankrijk heeft men de gewoonte om het vee na den wijnoogst in de wijngaarden te laten. Dit gebruik is af te keuren; want het doet veel nadeel aan volgenden oogst. Het is beter de wijngaard af te bladeren en dit voedsel in den stal te geven; maar om niet aan de druiven te schaden, moet men de bladeren niet te vroeg afnemen, ten minste niet geheel. Ook moet men het blad niet afrukken, maar op de helft van den steel afsnijden. Dit voedsel kan voor den winter bewaard worden, door de bladen in een ton te doen. Wanneer zij wel op een [illegible] men water op en sluit de ton zoo luchtdigt als mogelijk, en zorg dragende het deksel te belasten.

Middel om vetvlakken uit boeken te doen. Men warmt eerst het gevlekte papier en legt er vloeipapier op of onder, zoolang dit vet aanneemt. Men doopt vervolgens een penseel of klein kwastje in zeer zuiveren terpentijngeest, welke bijna kokend heet gemaakt is, en men doet er een weinig van aan beide zijden van het blad, dat warm moet zijn. Men herhaalt deze bewerking tot dat de vlek geheel verdwenen is. Van het volgende middel maakt men voorts gebruik, om het papier zijne wit- en gladheid weder te geven. Men doopt een penseelkwastje in zeer goeden wijngeest en strijke daarmede overal, waar het vet geweest is. De inkt verandert in het geheel niet en het is niet mogelijk, om het minste spoor van de vlek te ontdekken, zij moge van was, vet of olie geweest zijn.

H. B. BECKERS, openbaar Notaris, residerende te Tilburg, zal, ten verzoeke van den Heer Kolonel DE WALDKIRCH, Adjudant van Zijne K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, op Vrijdag den 3den October 1834, 's middags om 12 ure, aan het Logement *de Zwaan*, te Tilburg, op den Heuvel, publiek *om kontant geld* verkoopen:

Twee of *drie extra* schoone en goede TUIG PAARDEN, alsmede *één* [illegible] fraaije en goed gedresseerde RIJ-PAARDEN, welke daags vóór en op den dag der *Verkooping* zullen te zien zijn.

Intusschen nadere informatien te bekomen ten kantore van den Notaris *Beckers* voornoemd.

Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

DIENST TUSSCHEN

ROTTERDAM en LONDEN.

STOOMBOOT DE BATAVIER, KAPITEIN DUNLOP.

Van Rotterdam naar Londen.

Dingsdag 7 Oct., des middags ten 1 ure.

Van Londen naar Rotterdam.

Zondag 5 Oct., des morgens ten 10 ure.

Dienst tusschen ROTTERDAM, NYMEGEN en KEULEN.

Van Rotterdam naar Nymegen.

Woensd.	1	Oct.,	des	morgens	ten	9	ure.
Donderd.	2	„	„	„	„	5	„
Vrijdag	3	„	„	„	„	5	„
Zaturdag	4	„	„	„	„	4	„
Zondag	5	„	„	„	„	4	„
Maandag	6	„	„	„	„	4	„
Dingsdag	7	„	„	„	„	5	„

Van Nymegen naar Keulen.

Woensd.	1	Oct.,	des	morgens	ten	6	ure.
Donderd.	2	„	„	„	„	6	„
Vrijdag	3	„	„	„	„	6	„
Zaturdag	4	„	„	„	„	6	„
Zondag	5	„	„	„	„	6	„
Maandag	6	„	„	„	„	6	„
Dingsdag	7	„	„	„	„	6	„

Van Keulen naar Nymegen.

Woensd.	1	Oct.,	des	morgens	ten	6	ure.
Donderd.	2	„	„	„	„	6	„
Vrijdag	3	„	„	„	„	6	„
Zaturdag	4	„	„	„	„	6	„
Zondag	5	„	„	„	„	6	„
Maandag	6	„	„	„	„	6	„
Dingsdag	7	„	„	„	„	6	„

Van Nymegen naar Rotterdam.

Woensd.	1	Oct.,	des	morgens	ten	8	ure.
Donderd.	2	„	„	„	„	8	„
Vrijdag	3	„	„	„	„	10	„
Zaturdag	4	„	„	„	„	11	„
Zondag	5	„	„	„	„	11	„
Maandag	6	„	„	„	„	11	„
Dingsdag	7	„	„	„	„	11	„

Dienst tusschen ROTTERDAM, ZIERIKZEE en GOES.

Van Rotterdam naar het Sas van Goes.

Donderd.	2	Oct.,	des	morgens	ten	5	ure.
Zaturdag	4	„	„	„	„	5	„
Dingsdag	7	„	„	„	„	6	„

Van het Sas van Goes naar Rotterdam.

Woensd.	1	Oct.,	des	morgens	ten	7	ure.
Vrijdag	3	„	„	„	„	8	„
Zondag	5	„	„	„	„	9	„

MAGAZIJN

VAN

MUZIJK, PRENTEN EN LANDKAARTEN.

F. J. WEYGAND,

MUZIJK-, MUZIJK-INSTRUMENTEN-, PRENT- EN LANDKAARTHANDELAAR VAN

Z. M. DEN KONING.

Op de Kalverstraat, No. 134, het 2de Huis van de Taksteeg, bij de Osjessluis te Amsterdam.

MUZIJK, MUZIJK-INSTRUMENTEN.

In gemeld Magazijn, zijn te bekomen de beste en nieuwste Muzijkwerken, voor alle Instrumenten en voor de Zangkunst, alsmede Muzijk-Instrumenten als: Harpen, Violen, Violoncelles, Guitaren van alle soorten en prijzen, met en zonder Etuis, Fluiten van 1 à 9 kleppen, Octav-Fluiten van 1 à 4 kleppen, Klarinetten in Bes, C en [illegible], Engelsche Flageoletten met kleppen en andere in alle toonen, Lange en Bass-Bassons, Signaal-hoorns met 5 kleppen, Conducteur- en Post-hoorns met 4 kleppen, Trompetten met 6 kleppen, Inventions-trompetten met 6 paar bengels, Concerts-hoorns met 7 paar bengels, Fagotten met 8 kleppen, Serpenten, Accordeons of Blaasbalgen, van alle soorten en toonen, Piccolo's, Diapasons, Stemhamers, Echo d'Amo's, Metronom's, Lessenaars, Echte [illegible] Violen, Guitaar-, en Violoncelle-snaren, Strijkstokken voor Viool, Alt en Violoncelle, en verder alles wat de Toonkunst betreft.

GEOGRAPHIE OF AARDRIJKSKUNDE.

Alle soorten van Hemel- en Aard-globes, Sphères, Werken over de Astronomie, Planisphères, Atlassen zoo van de Oude als Nieuwe Wereld. Atlassen en Kunstmatige Zakglobes voor de scholen, met verklaring en beschrijving der Globe in banden en in kokers, Geographische Kaarten van alle deelen en Rijken der Aarde die onlangs in Frankrijk, Duitschland, Italie, Engeland en de Nederlanden zijn uitgekomen, extra goede en accurate Nieuwe Kaarten van de Nederlanden en Oud Nederland in diverse formaten en prijzen, Stedenwijzers, Plans of Platte Gronden van Steden. Men kan de Kaarten bekomen op lienst gedrukt in Etuis, op linnen geplakt met stokken of rollen, als ook uitgezaagd in doozen of portefeuilles voor de jeugd, en verder alles wat de Geographie betreft.

TEEKENKUNST.

Alle soorten van Prenten, Portretten, Landschap-Bloem en Beesten-Studien, Eerste Beginselen der Teekenkunst, Hollandsche, Zwitsersche-, Italiaansche- en Militaire Costumes, in plaat en in steendruk, Schilderij-Lijsten, verguld en van mahonyhout, Teeken-Portefeuilles, alle soorten en formaten van best Engelsch en ander wit en gekleurd Teekenpapier, Engelsche Verwdozen, Teekenpennen, Penseelen, wit-rood en zwart Teekenkrijt, beste Engelsche Stalen Schrijfpennen en Potlooden, enz.

BERIGT AAN DE DAMES.

Een groot assortiment Wasner en Berlijner gekleurde Patronen voor Tapisserie, Mosaik-, Borduur-, Brei- en Paarlwerken van alle formaten en prijzen, enz. enz., is bij bovengemelden voorhanden. *Ongefrankeerde brieven* worden niet aangenomen.

*** De Boekhandelaars JOH. NOMAN EN ZOON, te Zaltbommel, zijn door aankoop uit de fondsen van de heeren M. WESTERMAN EN ZOON, J. GUYKENS en L. VAN ES, eigenaars geworden van:

1. L. LAM, Avonturen en Zonderlinge Ontmoetingen of Gedenkschriften van een' Schoorsteenveeger. 2 deelen in gr. 8o, met vignetten, 1832 . . . . *f* 4,40.
2. NAPOLEON EN LAURA, of het Schoone Meisje van Ursan, benevens een Bloemkrans, uit waarheid en dichting geschetst, in gr. 8o. met vignet, 1832 . . . . . „ 2,00.
3. STORCH, de Eerste Liefde van *Gustaaf Adolf*, Koning van Zweden, geschiedkundige roman. 2 deelen in gr. 8o, met vignetten, 1832 . . . . „ 6,00.
4. HAZEU, Cz. (JOH.), Liederen aan den Huisselijken Godsdienst gewijd, gr. 8o. met vignet, 1830 . . . . „ 2,40.
5. BROUSSAIS, Zijne Leer en Hare Gevolgen beknopt voorgedragen, met eene Voorrede van *F. van der Breggen*, gr. 8o, 1830 . . . . „ 1,10.
6. WESTERMAN, (M.), Dichterlijke Mengelingen, gr. 8o, in carton met vignet . . . . . „ 2,00.
7. „ „ De Invloed der Vrouwen, 2e druk, gr. 8o, in carton met vignet „ 2,20.
8. „ „ Dichtstukken, 2 deelen, gr. 8o, in carton met vignetten . . „ 6,00.
9. „ „ Viertal Vaderlandsche Gezangen, gr. 8o. . . . . „ 0,60.
10. „ „ Uitboezeming van Mijn Gevoel, gr. 8o. . . . . „ 1,00.
11. „ „ Gedichten, 4 deelen, post-formaat met vignetten . . . . . . „ 6,00.
Idem op velijn papier . . „ 7,20.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 27sten September.*

	laagste koers.	*hoogste koers.*	*koers 4 uur.*
NEDERLAND. pCt.			
Werk. Schuld 2½	51 15/16	52	51 15/16
dito dito 5	98 1/16	98⅝	98⅝
Uitgestel. dito			
Kansbill dito	22 [illegible]		
Amort. Synd. 4½	90⅞	90 7/16	[illegible]
Dito dito 3½	78⅝		
Schatkistbill. 5			
Oorlogslast. 6	100½		
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. 4½			
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Ang. 3			
SPANJE.			
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito [illegible] 3	[illegible]	[illegible]	24 [illegible]
Dito 3 pr. Sch. 5	10¼	10⅞	10 5/16
Cert. B. Lond. 5	40¼	40 11/16	40 [illegible]
NAPELS.			
Cert. bij L. & F. 5			
Dito Falc. & C. 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798-1816 5	102[illegible]		
Dito 1828 . . 5	103¼		

pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4 uur.*
Cert. dito 1822. 5	99		
Obl. [illegible] 6			
Cert. in Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6			
Certific. dito 6			
POLEN.			
Aand. L. fl. 300			
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50	103½		
Neg. L. 1830. 4	97[illegible]	97¼	97⅝
OOSTENRIJK.			
Aand. L. £100.			
Dito dito R. 250 4			
Metalliek. . . 5	98½	98 1/16	
Dito L. gen. 5			
Dito. 2½			
Obl. Goll. & C. 5			
Dito. 4			
Ween. B. act. 5			
N. Ween. Aand.			
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	77¾		
GRIEKENLAND.			
Dito te Lond. 5			

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van zondag 28 September zijn de verhandelde Fondsen tot de volgende prijzen gedaan: [illegible] Werkelijke Schuld 2½ pCt. 51[illegible], [illegible] Kansbill. *f* 22[illegible], Belgische, Spaansche Perpetuelen 5 pCt. 36[illegible] [illegible] 23, 22, [illegible] Cortes 40[illegible].

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.